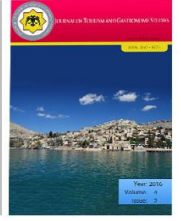

Journal of Tourism and Gastronomy Studies

Journal homepage: www.jotags.org

Yerel Halkın Eskişehir’de Düzenlenen Festivallerin Etkilerine Yönelik Algıları (Local People’s Perceptions towards the Effect of the Festivals Held in Eskişehir)

*S. Banu YILDIZ^a, Eray POLAT^b

^a Balıkesir University, Faculty of Tourism, Department of Recreation Management, Balıkesir/Turkey

^b Balıkesir University, Faculty of Tourism, Department of Tourism Management, Balıkesir/Turkey

Makale Geçmişi

Gönderim

Tarihi:21.03.2016

Kabul Tarihi:25.05.2016

Anahtar Kelimeler

Yerel halk

Festivaller

Festivallerin etkileri

Eskişehir

Keywords

Local People

Festivals

Effects of Festival

Eskişehir

Öz

Bu çalışmanın amacı yerel halkın Eskişehir’de düzenlenen festivallerin etkilerine yönelik algılarını tespit etmektir. Bu amaç doğrultusunda yapılan çalışmada veri toplama aracı olarak anket tekniği kullanılmış ve 390 adet anket değerlendirmeye alınmıştır. Elde edilen veriler SPSS programında frekans dağılımı, faktör analizi, Mann Whitney U-Testi, Kruskal Wallis ve regresyon analizi yapılarak değerlendirilmiştir. Yapılan faktör analizi sonucunda yerel halkın Eskişehir’de düzenlenen festivallerin etkilerine yönelik algılarının, kentsel gurur, sosyo-ekonomik, kültürel ve olumsuz etkiler boyutlarından oluştuğu görülmektedir. Araştırma sonucunda yerel halkın kentsel gurur, sosyo-ekonomik ve kültürel etkiler boyutlarını olumlu düzeyde algıladıkları, olumsuz etkiler boyutunu ise orta düzeyde algıladıkları belirlenmiştir. Ayrıca yerel halkın festivallerin etkilerine yönelik algılarında yaş, turizmle ilişkisi değişkenleri açısından anlamlı farklılıklar bulunmuştur. Yapılan regresyon analizi sonucunda yerel halkın kentsel gururunu etkileyen en önemli etkenlerin sosyo-ekonomik ve kültürel etkiler boyutları olduğu tespit edilmiştir.

Abstract

This study was designed to determine the local people’s perceptions towards the effects of festivals held in Eskişehir. For this purpose, the survey technique was used for collecting data in the study and 390 questionnaires were included in the evaluation. The obtained data were evaluated through frequency distribution, factor analysis, Mann-Whitney U-test, Kruskal-Wallis, and regression analysis in SPSS. As a result of the factor analysis, it is seen that the local people’s perceptions towards the effects of festivals held in Eskişehir consist of the dimensions of urban pride, socio-economic, cultural and negative effects. As a result, it was determined that local people perceive urban pride, socio-economic and cultural effects in a positive level and the negative effects in an intermediate level. Also, in local people’s perceptions towards the effects of festivals, significant differences were found in terms of age and the variables related to tourism. As a result of regression analysis, it was found that the most important factors affecting the urban pride of the local people are the socio-economic and cultural effects.

* Sorumlu Yazar.

banugulec23@hotmail.com (B. Yıldız)

GİRİŞ

Sosyo-ekonomik bir değer olarak turizm, tüm dünyada hızlı bir şekilde büyümektedir. Öyle ki, 2014 yılında dünya çapında 1.13 milyar insan seyahat etmiş ve 1.25 milyar dolar gelir elde edilmiştir (UNWTO, 2015). Turizmin böylesine büyümesi, ülkelerin bu pastadan pay alabilmek için yoğun bir rekabete girmesine ve önceleri kıyı bölgelerinde yoğunlaştırılarak deniz-kum-güneş eksenine yerleştirilmiş turizm hareketlerini daha geniş bir coğrafyaya yaymaya ve çeşitlendirmeye çalışmasına yol açmıştır. Turizmi çeşitlendirilme çalışmalarında, rekabet avantajı sağlayan en önemli faktörlerden biri ülkelerin sahip olduğu kültürel değerlerdir. Bu bağlamda, turistlerin herhangi bir destinasyonu ziyaretleri esnasında, destinasyona has gıda ürünleri, gelenekler, sanatsal ya da tarihi değerler ile destinasyondaki kültürel birikimi hissetmesi hatta bizzat deneyimlemesi oldukça önemli hale gelen bir turistik strateji olmuştur. Bu stratejiyi hayata geçirebilmenin en kolay yollarından birisi de destinasyona özgü kültürel ögenin merkezde yer aldığı bir festivalin düzenlenebilmesidir. Zira dünya genelinde de festivallerin destinasyonlara her açıdan sağladığı katma değerlerin farkına varılmış ve çok sayıda ve çeşitte festivaller düzenlenmeye başlanmıştır. Örneğin Çin’de sadece bir yılda yaklaşık 5000 festival düzenlenmektedir (Song ve Diğ., 2015: 318).

Festivallerin başarısı ve ziyaretçi memnuniyetini etkileyen önemli konulardan biri yerel halkın festivallere katılım göstermesidir (Gül ve Diğ., 2013: 215; Pragay ve Diğ., 2013: 629; Mogollon ve Diğ., 2014: 94). Yerel halkın festivallere katılımı iki açıdan kritik olarak değerlendirilmektedir. Birincisi, yerel halkın festivalin planlanması aşamasında bilgi sağlamasıdır ki, bu konu festivalin organizasyonu, pazarlanması ve yürütülmesi esnasındaki aksaklıkları önleyebilecek en önemli konudur (Jago ve Diğ., 2011: 231; Small, 2007: 29). İkincisi, yerel halkın deneyimlerini turistlere aktarması ile turistlerin festival deneyimlerini artırarak daha memnun ayrılmalarının sağlanmasıdır (Chen, 2011: 107; Kozorog, 2011: 300; Small, 2007: 29). Bu bakımdan yerel halkın katılımının sağlanması festivallerin başarısı ve sürdürülebilirliği açısından oldukça önemlidir. Bu noktada festivallerin yerel halk üzerindeki bütüncül etkilerinin belirlenmesi önem kazanmaktadır (Pragay ve Diğ., 2013: 630).

Bu çalışmada ele alınan Eskişehir ili, sahip olduğu tarihi ve kültürel değerleri ile turistler açısından önemli motivasyon kaynaklarına sahiptir (Seçilmiş, 2011: 38-39). Evren ve Kozak (2012: 225)’ın yaptığı araştırmada da tarihi ve kültürel değerlerin ili ziyaret etmede gezi ve eğlencenin ardından (%43,4 oranı ile) en önemli ikinci unsur olduğu tespit edilmiştir. Aynı zamanda Alevi, Boşnak, Çerkez, Kürt, Manav, Muhacir, Pomak, Tatar, Türkmen, Yörük gibi pek çok farklı etnik kökenden insana ev sahipliği yapan Eskişehir ili, 2013 yılında Türk Dünyası Kültür Başkenti seçilmiş ve UNESCO tarafından Somut Olmayan Kültürel Miras Başkenti olarak ilan edilmiştir (Kaşlı ve Diğ., 2015: 32). Bütün bunlara rağmen Eskişehir, hala istenilen düzeyde turist çekememektedir (Seçilmiş, 2011: 42). Zira 2014 yılı istatistiklerine göre il, 15.744 yabancı, 185.119 yerli olmak üzere toplamda

200.863 turiste ev sahipliği yapmış ve bu turistlerin toplam geceleme sayısı 323.402 olarak gerçekleşmiştir (Kültür ve Turizm Bakanlığı, 2016). Eskişehir sahip olduğu etkinlik ve festivallerle de önemli bir arz kapasitesine sahiptir. Bu festivallere Uluslararası Yunus Emre Kültür Haftası Etkinlikleri, Ecdadı Anma Şöleni, Kayakent Çukurbağ Şenlikleri ve Kilim Festivali, Karaçay Balkar Şenlikleri (Eskişehir Valiliği, 2016) ve Uluslararası Eskişehir Film Festivali (Uğurlu ve Uğurlu, 2011: 259) örnek olarak verilebilir.

Bu çalışmada yerel halkın Eskişehir’de düzenlenen festivallerin etkilerine yönelik algılarının belirlenmesi amaçlanmıştır. Konuya ilişkin literatürde yapılmış çalışma sayısının oldukça sınırlı oluşu ve yerel halkın festivallerin etkilerine yönelik algılarının ihmal edilmesi bu çalışmanın yapılmasında etkili olmuştur. Yapılan bu çalışma ile literatüre ve Eskişehir festival (etkinlik) turizmine katkı sağlaması açısından önem arz etmektedir. Çalışmada öncelikle literatür taraması başlığı altında festival ve festival turizmi kavramlarına değinilmiş, literatürdeki çalışmalar özetlenmiştir. Ardından Eskişehir ilinde yapılan anket uygulamasının bulguları ve sonuçları ortaya konularak değerlendirmeler yapılmıştır.

LİTERATÜR TARAMASI

Festival, bir yörenin simgesi haline gelerek gelenekselleşen, toplum belleğinde yer edinen ve belirli bir sürede ve isimde düzenlenen etkinlikler olarak tanımlanmaktadır (Gürsoy ve Diğ., 2004: 171; McKercher, 2006: 56; Küçük, 2013: 347; Pios ve Diğ., 2014: 119). Festivaller sanat, el işi, etnik veya yerel kültür, alışveriş, dini ayinler, tarihsel açıdan önemli olaylar, yemek, şarap ya da tarım ürünleri gibi birçok farklı temaya sahip olarak düzenlenmektedir (Ekin, 2011: 20; Özdemir ve Çulha, 2009: 359). Sayılan bu temaların potansiyel ziyaretçiler için önemli bir çekicilik unsuru olması, festivallerin günümüzde çokça talep görmesine ve düzenlenmesine önyak olmuştur (Felsenstein ve Fleischer, 2003: 385; Puczko ve Ratz, 2001: 200; Prentice ve Andersen, 2003: 8). Hatta herhangi bir kent ya da kasabaya ait değerler ya da kültürel unsurlar yerel idareler tarafından birer festival objesi haline dönüştürülmekte ve adına festival tertiplenmeye çalışılmaktadır (Richards, 2001: 244). Bu bağlamda denilebilir ki, festivallerin merkezinde yerel halk vardır ve festivaller yerel halkın tarihi ve kültürel değerlerini yansıtan toplum temelli etkinliklerdir (De Bres ve Davis, 2001: 329; Getz, 2010: 2).

Festivallerin yoğunlaşması ve talep görmesi “festival turizmi” adı altında bir turizm çeşidinin ortaya çıkmasına (Quinn, 2006: 288), hatta diğer turizm çeşitlerine göre ağırlık kazanmasına zemin hazırlamıştır (Kim ve Diğ., 2010: 308; Prentice ve Andersen, 2003: 8). Bazı araştırmacılar (Ekin, 2011: 21; Getz, 2010: 5; Quinn, 2006: 288) festival turizmi ile etkinlik turizmi kavramlarının birbirine çok yakın anlamlar taşıdığını ifade etmektedir. Bu kapsamda kültürel ve tarihi organizasyonlar (Getz, 2008: 403; Gül ve Diğ., 2013: 216), hasat şenlikleri (Arcodia ve Whitford, 2006: 3), eğlence ve spor (Pios ve Diğ., 2014:120) gibi ya da herhangi bir konsept etrafında oluşturulan etkinliğe katılmak amacıyla ortaya çıkan turistik hareketler festival turizmi kapsamında değerlendirilebilir. Buna

paralel olarak da festival turizmi, bir festival ya da etkinlik süresince bölgeye dışarıdan gelen insanların oluşturduğu turistik hareketler olarak ifade edilebilir (O'Sullivan ve Jackson, 2002: 325).

Festivallerin bütüncül etkileri olumlu ve olumsuz olarak ortaya çıkmaktadır. Bu etkilerin yerel halk tarafından nasıl algılandığının değerlendirilmesi esnasında kullanılan teorilerden biri “sosyal değişim teorisi”dir (Lorde ve Diğ., 2011: 350; Small, 2007: 29). İlişkilerinden karşılıklı fayda arayanların kaynak değişimi olarak görülen bu teoriye göre bireyler festivallerden elde edecekleri kazanımlar ile katlanmak zorunda kalacakları maliyetleri karşılamaktadır. Eğer karşılaştırma sonucunda birey pozitif bir çıkarım elde edebileceğini düşünürse ilişkiye başlamakta, aksi halde ilişki düzeyini en aza indirmekte ya da hiç başlamamaktadır (Waite, 2003: 195). Bu karşılaştırma yapılırken de festivallerin sosyo-kültürel, ekonomik ve çevresel etkileri önem kazanmaktadır (Andriotis ve Vaughan, 2003: 173).

Literatürde festival turizmi ile ilgili olarak yapılan araştırmalarda geniş bir şekilde katılımcı motivasyonları (Crompton ve McKay, 1997; Duran ve Diğ., 2014; Lee ve Lee, 2001; Lee ve Diğ., 2004; Thompson ve Schofield, 2009; Yuan ve Diğ., 2005; Yolal ve Diğ., 2009; Yolal ve Diğ., 2012; Yolal ve Diğ., 2015) üzerinde durulmuştur. Bu çalışmalarda katılımcıların bir festivale katılma konusunda motive eden faktörler “aile birlikteliği sağlama, sosyalleşme, yenilik/farklılık arayışı, festival çekiciliği, kültürel keşif, kaçış ve heyecan” olarak genel bir çerçeve içerisinde ifade edilebilir. Lale ve Günlü (2014) ise katılımcı motivasyonlarını demografik faktörlere göre farklılık gösterip göstermediğini araştırmıştır. Buna göre İzmir ilinde düzenlenen film festivalinde aile tipi ve eğitim; çiçek festivalinde cinsiyet ve eğitim; boyoz festivalinde ise cinsiyet ve aile tipi anlamlı farklılıklara sahipken, gelir hiçbir festival için anlamlı bir farklılık taşımamaktadır. Thompson ve Schofield (2009) da benzer sonuçlara ulaşmış ve cinsiyet ve yaşın festivale katılma konusunda farklılık gösterdiğini ortaya koymuştur. Yuan ve Diğ., (2005) ise Lale ve Günlü (2014)'den farklı olarak gelirin katılımcı motivasyonlarını etkilediğini tespit etmiştir.

Gül ve diğ., (2013), festivallerdeki ziyaretçi kazanımlarını araştırmıştır. Buna göre kazanımlar, “kişisel” (festivalin günlük stresten kurtulmaya imkân vermesi, hoş ve eğlenceli zaman geçirmeyi sağlaması vb. ifadeler) ve “genel” kazanımlar (festivaller, geleneksel kültürün gelecek kuşaklara aktarılmasını sağlamaktadır; festivaller, tarihsel mirasın korunmasını sağlamaktadır vb. ifadeler) olarak iki faktör altında toplanmıştır. Ayrıca yaş ve eğitim düzeyi, kazanımlar konusunda anlamlı farklılıklara sahipken, cinsiyet, meslek ve daha önce başka bir festivale katılıp katılmama durumu anlamlı bir farklılığa sahip değildir. Özdemir ve Çulha (2009) ile Yoon ve diğ., (2010) festival performansı ile ziyaretçi memnuniyeti arasındaki ilişkiyi belirlemeye yönelik araştırmalar yapmışlardır. Özdemir ve Çulha (2009)'ya göre festival alanı, ziyaretçi memnuniyetini etkileyen en önemli etkidir. Aynı araştırmadaki tespitlere göre yiyecek – içecek, hediyelik eşya fiyatları ve kalitesi ile çalışan davranışları az da olsa ziyaretçi memnuniyeti ve sadakatini etkilemektedir. Yoon ve

Diğ., (2010)'nin araştırması ise festival programı, yiyecek -içecek ve hediyelik eşya değişkenlerinin tümünün ziyaretçi memnuniyetini önemli ölçüde etkilediğini işaret etmektedir.

Literatürde festivallerin ve farklı etkinliklerin yerel halk üzerindeki etkilerini değişik açılardan ele alan çalışmalar bulunmaktadır (Chen, 2011; Ekin, 2011; Hertanu ve diğ., 2013; Lorde ve diğ., 2011; Pragay ve diğ., 2013; Small, 2007; Waitt, 2003; Zhou ve Ap, 2009; Zhou, 2010). Bu çalışmalardan Waitt (2003), yerel halkın Sydney Olimpiyat Oyunlarının sosyal etkilerini oyunlar öncesinde (1998 yılı) ve sonrasında (2000 yılı) değerlendirmiştir. Buna göre oyunların etkileri 2000 yılında daha ciddi şekilde hissedilmiş ve bu etkiler yaşanan bölge, çocuk sahibi olma ya da olmama ve oyunlardan gelir elde etme ya da etmeme değişkenlerine göre anlamlı farklılıklara sahiptir. Ancak eğitim, gelir ve meslek değişkenlerine göre anlamlı farklılıklar göstermemektedir.

Small (2007) Avustralya'da düzenlenen iki müzik festivalinin sosyal etkilerini belirlemeye çalışmıştır. Buna göre yerel halktan olmak üzere katılımcılar ile festivalde gönüllü olarak görev alanlar karşılaştırıldığında ikinci grup festivalin etkileri konusunda daha olumlu düşüncelere sahiptir. Ayrıca yaşça genç olanlar, eğitim seviyesi yüksek olanlar, yüksek gelire sahip olanlar ve festivalden ekonomik olarak gelir elde edenler daha olumlu düşüncelere sahipken, bölgede uzun yıllar ikamet edenler olumsuz düşüncelere sahiptir. Cinsiyet ise bu konuda anlamlı bir farklılık taşımamaktadır. Ekin (2011) benzer çalışmayı Antalya Altın Portakal Film Festivali ile ilgili olarak yürütmüş ve değişkenler ile farklılıkları konusunda benzer sonuçlara ulaşmıştır.

Chen (2011) Makao'da düzenlenen festivallerin etkilerini araştırmıştır. Kümeleme çalışması sonucunda 3 küme (A: Rüşvetçiler; B: Realistler; C: Deneyimliler) ortaya çıkmış ve bu kümelere göre algılamaların değişip değişmediğini araştırmıştır. A ve B kümesi ağırlıklı olarak erkek, 34 yaşından küçük, lise düzeyinde eğitim seviyesi, evli ve düşük gelire sahip olmak üzere benzer demografik özelliklere sahipken; C kümesi farklı demografik özelliklere sahiptir. A ve B kümesinde festivallerin olumlu algılanması söz konusu iken, C kümesinde bir belirsizlik söz konusudur.

Hertanu ve Diğ., (2013)'nin Romanya-Brasov'daki araştırmasına göre yerel halk, festivallerden ekonomik olarak olumlu etkilenmektedir. Bununla birlikte festivaller yörenin adını geniş çevrelere duyurarak turist gelmesine katkı sağlamaktadır. Ancak bu düşünceler sosyal statü, cinsiyet ve festivale katılım değişkenlerine göre anlamlı fark oluşturmamaktadır.

Her ne kadar doğrudan festivalleri konu edinmese de Makao'da yürütmüş olduğu araştırmada Zhou (2010), yerel halkın büyük etkinliklere karşı tutumunu yaş, organizasyon başarısı ve Makao'ya daha fazla turist gelmesi konusundaki düşüncenin etkilediğini tespit etmiştir. Cinsiyet, gelir, eğitim, kalış süresi, meslek, etkinlik konusunda bilgi kaynağı, etkinlik alanına yakınlık, seyahat tipi, festivalden kişisel/ailevi kazanımlar elde etme değişkenleri ise tutumu etkilememektedir.

Eskişehir’de düzenlenen festivaller ile ilgili çeşitli araştırmalar yapılmıştır. Bu çalışmalardan Uğurlu ve Uğurlu (2011) Uluslararası Eskişehir Film Festivali katılımcılarının festivale katılma nedenleri, filmleri hangi ölçüte göre seçtiğini ve festivalde hangi bölümlerin daha çok ilgi çektiğini ortaya çıkartmayı amaçlamıştır. Yolal ve Diğ., (2009) ile Yolal ve Diğ., (2012) Uluslararası Eskişehir Festivali katılımcılarının festivale katılım motivasyonlarını festival konseptleri (senfoni, rock, dünya müzikleri, dans, bale, tiyatro) ekseninde incelemiş ve aynı zamanda katılımcıların festivallerin sosyo-ekonomik etkilerini nasıl algıladıklarını ortaya koymuştur.

YÖNTEM

Araştırmanın Amacı

Araştırmanın amacı yerel halkın Eskişehir’de düzenlenen festivallerin etkilerine yönelik algılarını belirlemektir. Bu amaç doğrultusunda cevap aranacak sorular ise şunlardır:

1. Yerel halkın demografik profili nedir?
2. Yerli halkın festivallerin etkilerine yönelik algıları nasıldır, hangi boyutlardan oluşmaktadır.
3. Demografik değişkenler açısından bu boyutlar arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini, Eskişehir’de yaşayan yerel halk oluşturmaktadır. Araştırmada Eskişehir’in seçilmesinin nedeni Eskişehir’in etkinlik ve festivaller açısından önemli bir potansiyele sahip olmasıdır. Örneklem ise ana kütlenin tamamına ulaşmak, zaman ve maliyet açısından mevcut olanakları aştığı için tesadüfi olarak seçilen anketi doldurmaya gönüllü yerel halktan oluşmaktadır. Pazarlama araştırması alanında kabul gören yöntem çerçevesinde 0.05 anlamlılık düzeyinde evrenin büyüklüğü 50.000 ve üzeri olduğunda örnek kütle sayısı olarak kritik kabul edilen eşik 381’ dir (Altunışık ve Diğ., 2007: 127; Sekaran, 1992: 253). Bu araştırmada 390 geçerli anket değerlendirmeye alınmış, veriler Mart- Haziran 2015 tarihlerinde toplanmıştır.

Veri Toplama Aracı

Araştırmada veri toplama aracı olarak anket kullanılmıştır. Anket iki bölümden oluşmakta; İlk bölümde yerel halkın demografik özelliklerine ve festivallerle ilişkilerine yönelik sorular, ikinci bölümde ise yerel halkın festivallere yönelik algılarına ilişkin 5’li Likert ölçeğine (5: Kesinlikle katılıyorum, 4: Katılıyorum, 3: Kararsızım, 2: Katılmıyorum, 1: Kesinlikle katılmıyorum) uygun 27 ifade bulunmaktadır. Yerel halkın festivallere yönelik algılarına ilişkin sorular Chen (2011), Ekin (2011), Gürsoy ve Diğ. (2004) çalışmalarından faydalanarak oluşturulmuştur. Bu ifadeler uzman görüşü alınarak Türkçeye uyarlanmıştır.

Verilerin Analizi

Ölçeğin (27 ifade için) iç tutarlılık katsayılarını hesaplamak için Cronbach Alpha testi uygulanmış ve Cronbach Alpha (iç tutarlılık) katsayısı 0.896 olarak bulunmuştur. Cronbach Alpha Katsayısı 0.80-1.00 aralığında yüksek derecede güvenilirliğe sahiptir (Ural ve Kılıç, 2005: 258). Elde edilen verilere göre ölçeğin yüksek derecede güvenilirliğe sahip olduğu görülmektedir. Demografik değişkenlere ilişkin verilerin yorumlanmasında frekans ve yüzde analizinden yararlanılmıştır. Yerel halkın festivallere ilişkin algılarının hangi boyutlardan oluştuğunu belirleyebilmek amacı ile ifadeler faktör analizine tabi tutulmuştur. Dağılım testinde (Kolmogorov-Smirnov) örneklemin normal dağılıma sahip olmadığı ve nonparametrik testler yapabileceği anlaşılmıştır. Faktör analizinden elde edilen boyutların demografik özellikleri itibari ile farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacı ile Mann Whitney U-Testi ve Kruskal Wallis Testi uygulanmıştır. Değişkenler arasındaki ilişkileri ölçmek için regresyon analizi yapılmıştır.

BULGULAR

Araştırmaya katılan yerel halkın demografik bulguları tablo 1’de verilmiştir. Araştırmaya katılan yerel halkın %50.3’ünün kadın, %32.3’ünün 26-35 yaş aralığında, % 50.3’ünün evli olduğu görülmektedir. Eğitim durumu açısından katılımcıların % 46.4’ü lisans mezunu olduğunu, meslek açısından ise % 45.1’i özel sektörde çalıştığını belirtmiştir. Katılımcıların % 37.9’unun doğma büyüme Eskişehirli oldukları, % 35.6’sının 10 yıldan fazla Eskişehir’de yaşadıkları tespit edilmiştir. Katılımcıların, festivallerde gönüllü çalışma durumuna % 84.1’i hayır derken, festivallerde ücretli iş üstlenme durumuna ise % 88.2’si hayır olarak belirtmiştir. Katılımcıların işlerinin turizmle ilişkisine bakıldığında yerel halkın % 78.7’sinin turizmle hiçbir ilişkisi olmadığı, %14.1’i gelirinin bir bölümünü turizmden sağladığı görülmektedir.

Tablo 1. Demografik Bulgular

Demografik Değişkenler		Frekans	% Oran
Cinsiyet	Kadın	196	50.3
	Erkek	194	49.7
Yaş	18-25	102	26.2
	26-35	126	32.3
	36-45	81	20.8
	46-55	48	12.3
	55 ve üzeri	33	8.5
Medeni Hal	Evli	196	50.3
	Bekar	194	49.7
Eğitim Durumu	İlk öğretim	50	12.8
	Lise	119	30.5
	Lisans	181	46.4
	Lisans üstü	40	10.3
Meslek	Emekli	40	10.3
	Devlet memuru	68	17.4
	Özel sektör	176	45.1
	Serbest Meslek	67	17.2
	Öğrenci	39	10.0

Eskişehir’de yaşama süresi	Doğma büyüme	148	37.9
	1-5 yıldır	64	16.4
	6-10 yıldır	39	10.0
	10 yıldan fazla	139	35.6
Festivallerde gönüllü çalışma durumu	Evet	62	15.9
	Hayır	328	84.1
İşlerinin turizmle ilişkisi	Gelirim bir bölümünü turizmden sağlıyorum.	55	14.1
	Gelirim tamamını turizmden sağlıyorum	28	7.2
	Turizmle hiçbir ilişkim yok	307	78.7
Festivallerde ücretli iş üstlenme durumu	Evet	46	11.8
	Hayır	344	88.2

Tablo 2’de katılımcıların Eskişehir’de bildikleri festivallerin frekans ve yüzde dağılımları verilmiştir. Tabloya göre katılımcıların Eskişehir’de en fazla bildikleri festivaller (şenlikler) sırasıyla Uluslararası Yunus Emre Kültür Haftası, Uluslararası Eskişehir Festivali, Nasreddin Hoca Doğum Şenlikleri, Ertuğrul Gazi’yi Anma ve Yörük Şenlikleri olduğu görülmektedir.

Tablo 2. Katılımcıların Eskişehir’de Bildikleri Festivaller

İfadeler	Frekans	%
Uluslararası Eskişehir Festivali (müzik, dans, tiyatro etkinlikleri)	211	54.1
Uluslararası Yunus Emre Kültür Haftası	237	60.8
Uluslararası Eskişehir Karikatür Festivali	110	28.2
Nasreddin Hoca Doğum Şenlikleri	185	47.4
Ertuğrul Gazi’yi Anma ve Yörük Şenlikleri	150	38.5
Uluslararası Çocuk ve Gençlik Tiyatroları Festivali	95	24.4
Ecdadı Anma Şöleni	54	13.8
Kayakent Çukurbağ Şenlikleri ve Kilim Festivali	45	11.5
Seyyid Battal Gazi’yi Anma Töreni	119	30.5
Seyyid Şücaaddin-İ Veli Anma Dostluk ve Sevgi Günü	45	11.5
İnönü Zaferleri Günü	130	33.3
Karaçay Balkar Şenlikleri	46	11.8

Araştırmaya katılan yerel halkın Eskişehir’de düzenlenen festivallerin etkilerine yönelik algılarının dağılımına ilişkin aritmetik ortalama ve standart sapma değerleri Tablo 3’de verilmiştir. Tablo 3 incelendiğinde genel olarak yerel halkın festivallerin etkilerini olumlu algıladıkları ve ifadelere yüksek düzeyde katıldıkları görülmektedir. Ortalamalar dikkate alındığında en fazla olumlu algılanan ifadeler şunlardır: “Festivaller yerel halk için eğlence fırsatlarını artırmıştır (4.23).”, “Festivaller kentte bulunan ziyaretçi sayısını artırmıştır (4.19).”, “Festivaller, yerel halka bulunduğu toplum dışından yeni insanlarla tanışma fırsatı sağlamıştır (4.10).”, “Festivaller sayesinde kentin ünü artmıştır (4.06).”, “Festivaller nedeniyle, yerel halkın kentlerine duydukları gurur artmıştır (4.00).” ifadeleridir. Ortalamalar dikkate alındığında daha çok olumsuz algılanan ifadeler ise “Festivaller süresince toplumdaki suç oranı artmıştır (2.94).”, “Festival süresince aşırı kalabalık yerel yönetimlerin hizmetlerini aksatmıştır (3.17).”, “Festivaller süresince çevre kirliliği artmıştır (3.37).”, “Festivaller süresince gürültü düzeyi artmıştır (3.47).” ifadeleridir.

Tablo 3.Katılımcıların Eskişehir’de Düzenlenen Festivallerin Etkilerine Yönelik Algılarının Dağılımı

İfadeler	\bar{X}	ss
1.Festivaller, yerel halka bulunduğu toplum dışından yeni insanlarla tanışma fırsatı sağlamıştır.	4.10	.93
2.Festivaller yerel halk için eğlence fırsatlarını artırmıştır.	4.23	.84
3.Festivaller kentte bulunan ziyaretçi sayısını artırmıştır.	4.19	.88
4.Festivaller süresince kentteki ürün ve hizmet fiyatları artmıştır.	3.66	1.06
5.Festivaller süresince yerel halk için daha çok iş fırsatı bulunmaktadır.	3.78	1.02
6.Festivaller süresince yerel işletmelerde bir alım satım artmıştır.	3.95	.91
7.Festivaller, yerel halka yeni beceriler geliştirme fırsatları sağlamıştır.	3.85	.92
8.Festivaller, yerel halka sanatsal yeteneklerini sergilemek için fırsatlar sağlamıştır.	3.93	.92
9.Festivaller yerel ekonomiyi canlandırmaktadır.	4.03	.86
10.Festivaller yerel halkın yaşam standartlarını artırır.	3.72	.99
11.Festivaller yerel halkta birliktelik duygusu yaratmaya katkıda bulunmuştur.	3.95	.90
12.Festivaller alt yapının gelişmesini sağlamıştır.	3.58	1.09
13.Festivaller yerel kültürün (tarihsel mirasın) korunmasına yardımcı olur.	3.98	.98
14.Festivaller, doğal çevrenin korunmasını sağlamaktadır.	3.57	1.08
15.Festivaller süresince çevre kirliliği artmıştır.	3.37	1.21
16.Festivaller süresince festival alanlarını çevreleyen yerlerde çöp yığınları artmıştır.	3.40	1.20
17.Festivaller süresince gürültü düzeyi artmıştır.	3.47	1.22
18.Festivaller süresince toplumdaki suç oranı artmıştır.	2.94	1.26
19.Festivaller süresince trafik ve park sorunları artmıştır.	3.51	1.22
20.Festival süresince aşırı kalabalık yerel yönetimlerin hizmetlerini aksatmıştır.	3.17	1.19
21.Festivaller kente ve yerel halka bölgedeki turizmi teşvik edecek bir imaj sağlamıştır.	3.88	1.01
22.Festival aracılığıyla toplum kimliği geliştirilmiştir.	3.84	.94
23.Yerel halkta festivalleri sahiplenme duygusu vardır.	3.84	1.01
24.Festivaller nedeniyle, yerel halkın kentlerine duydukları gurur artmıştır.	4.00	.92
25.Festivaller sayesinde kentin ünü artmıştır.	4.06	.90
26.Yerel halk festivaller süresince bölgede ziyaretçilerle birlikte olmaktan keyif almıştır.	3.98	.91
27.Festivallerin olumlu etkileri olumsuz etkilerinden daha fazladır.	3.99	1.00

(5:Kesinlikle katılıyorum, 4: Katılıyorum, 3: Kararsızım, 2: Katılmıyorum, 1:Kesinlikle katılmıyorum)

Ölçeğin güvenirlik çalışması için “Cronbach Alpha” iç tutarlık katsayıları hesaplanmıştır. Toplam 23 ifadeden oluşan ölçeğin iç tutarlılık/güvenirlik katsayısı $\alpha=0.875$ olarak bulunmuştur. Faktörlerin güvenirlik katsayıları .782 ve .850 arasında olduğu Tablo 4’de görülmektedir. Ankette yer alan ifadeler için elde edilen Cronbach Alpha güvenirlik katsayısının istatistiksel anlamda yeterli düzeyde olduğu anlaşılmakta ve ölçeğinin tutarlı ve güvenilir bir ölçek olduğu görülmektedir (Ural ve Kılıç, 2005: 258). Tablo 4’de araştırmaya katılan yerel halkın Eskişehir’de düzenlenen festivallerin etkilerine yönelik algılarının faktör analizi sonuçları verilmiştir. Yapılan faktör analizi sonucunda faktör analizinin geçerliliğini gösteren KMO testi sonucu 0.898 ve Bartlett testi ise ilgili test düzeyinde anlamlı bulunmuştur. Bu sonuçlar faktör analizi sonuçlarının geçerli olduğunu göstermektedir. Faktör analizi sonucunda öz değeri birden büyük dört tane faktör elde edilmiştir. Bu dört faktör için yapılan içerik analizi sonucunda düşük yüklenme değerine (<.40) sahip dört ifade (4-5-8-13 maddeler) bir sonraki faktör analizine dâhil edilmemiştir. Kalan 23 ifadenin faktör analizine tabi tutulması sonucunda yüklenme değeri

.40'nin ve öz değeri 1'in üzerinde toplam varyansın yaklaşık % 56.615' ini açıklayan dört faktör elde edilmiştir.

Tablo 4: Katılımcıların Eskişehir'de Düzenlenen Festivallerin Etkilerine Yönelik Algılarının Faktör Analizi Bulguları

Faktörler	Faktör yükleri	Özdeğer	Açıklanan varyans	Cronba. Alpha
Faktör 1: Kentsel Gurur ($\bar{x} = 3.94$)		7.036	16.554	.850
24.Festivaller nedeniyle, yerel halkın kentlerine duydukları gurur artmıştır.	.736			
26.Yerel halk festivaller süresince bölgede ziyaretçilerle birlikte olmaktan keyif almıştır.	.718			
25.Festivaller sayesinde kentin ünü artmıştır.	.687			
21.Festivaller kente ve yerel halka bölgedeki turizmi teşvik edecek bir imaj sağlamıştır.	.631			
23.Yerel halkta festivalleri sahiplenme duygusu vardır.	.628			
22.Festival aracılığıyla toplum kimliği geliştirilmiştir.	.626			
27.Festivallerin olumlu etkileri olumsuz etkilerinden daha fazladır.	.612			
Faktör 2: Olumsuz Etkiler ($\bar{x} = 3.31$)		3.283	14.810	.823
17.Festivaller süresince gürültü düzeyi artmıştır.	.852			
19.Festivaller süresince trafik ve park sorunları artmıştır.	.767			
16.Festivaller süresince festival alanlarını çevreleyen yerlerde çöp yığınları artmıştır.	.755			
18.Festivaller süresince toplumdaki suç oranı artmıştır.	.722			
15.Festivaller süresince gürültü ve çevre kirliliği artmıştır.	.689			
20.Festival süresince aşırı kalabalık yerel yönetimlerin hizmetlerini aksatmıştır.	.672			
Faktör 3: Kültürel Etkiler ($\bar{x} = 3.73$)		1.428	12.900	.782
12.Festivaller alt yapının gelişmesini sağlamıştır.	.716			
10.Festivaller yerel halkın yaşam standartlarını artırır.	.710			
7.Festivaller, yerel halka yeni beceriler geliştirme fırsatları sağlamıştır.	.657			
11.Festivaller yerel halkta birliktelik duygusu yaratmaya katkıda bulunmuştur.	.598			
14.Festivaller, doğal çevrenin korunmasını sağlamaktadır.	.585			
Faktör 4: Sosyo-ekonomik Etkiler ($\bar{x} = 4.10$)		1.275	12.352	.799
3.Festivaller kentte bulunan ziyaretçi sayısını artırmıştır.	.758			
2.Festivaller yerel halk için eğlence fırsatlarını artırmıştır.	.754			
1.Festivaller, yerel halka bulunduğu toplum dışından yeni insanlarla tanışma fırsatı sağlamıştır.	.672			
6.Festivaller süresince yerel işletmelerde bir alım satım artmıştır.	.509			
9.Festivaller yerel ekonomiyi canlandırmaktadır.	.493			
Açıklanan toplam varyans			56.615	

Varimax Rotasyonlu Temel Bileşenler Faktör Analizi Kaiser-Meyer-Olkin Örnekleme Yeterliliği= .898, Bartlett Küresellik Testi: $p < .000$ (Chi-Square 3768.495, $df=253$). Ölçeğin tamamı için Cronbach Alpha : .875 (23 ifade)
Yanıt Kategorileri: 5: Kesinlikle katılıyorum, 4: Katılıyorum, 3: Kararsızım, 2: Katılmıyorum, 1: Kesinlikle katılmıyorum

Verinin analizinde en yüksek varyansı açıklayan (% 16.554) Faktör 1 kentsel gurur olarak adlandırılıp, yedi ifadenin bir araya gelmesiyle oluşmuştur. Faktör 2 olumsuz etkiler olarak

adlandırılıp varyansın % 14.810'nu açıklamakta ve altı ifadeden oluşmaktadır. Faktör 3 kültürel etkiler (%12.900) olarak adlandırılıp beş ifadeden oluştuğu son faktörün ise sosyo-ekonomik etkiler (% 12.352) olarak adlandırılıp beş ifadenin bir araya gelmesiyle oluştuğu görülmektedir. En fazla olumlu algılanan boyutlar sırasıyla sosyo- ekonomik etkiler (4.10), kentsel gurur (3.94) ve kültürel etkiler (3.73) boyutlarıdır. Aritmetik ortalamalardan araştırmaya katılan yerel halkın Eskişehir'de düzenlenen festivallerin etkilerini olumlu düzeyde algıladıkları, ifadelere katıldıkları, festivallerin olumsuz etkileri boyutunu ise (3.31) orta düzeyde algıladıkları görülmektedir.

Araştırmaya katılan yerel halkın Eskişehir'de düzenlenen festivallerin etkilerine yönelik algılarında demografik değişkenler açısından anlamlı bir farklılık olup olmadığını belirlemek için Mann Whitney U-Testi ve Kruskal Wallis Testi yapılmıştır. Test sonucunda katılımcıların festivallerin etkilerine yönelik algılarında cinsiyet, medeni hal, eğitim durumu, meslek, yaşama süresi ve festivallerle ilişki değişkenlerinde anlamlı bir farklılık bulunamamıştır.

Yerel halkın yaş değişkenine göre festivallerin etkilerine yönelik algılarında anlamlı bir farklılık olup olmadığını belirlemek için yapılan Kruskal Wallis Testi sonucu Tablo 5'de verilmiştir. Test sonucunda yaş değişkenine göre olumsuz algı ve kültürel etki boyutlarında anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir. Sıra ortalamaları dikkate alındığında 46-55 yaş grubundaki katılımcıların olumsuz algı ve kültürel etki boyutlarına daha fazla katıldıkları görülmüştür. 46-55 yaş grubundaki katılımcıların sayısının az olmasından dolayı 46-55 yaş aralığı ve 55 yaş üzeri bir araya getirilerek tekrar Kruskal Wallis Testi yapılmış ve test sonucunda anlamlı bir farklılık bulunamamıştır.

Tablo 5: Yerel Halkın Yaş Değişkenine Göre Kruskal Wallis Testi Sonucu

	Seçenekler	N	Sıra Ort.	SD	χ^2	Sig.
Kentsel gurur	18-25	102	191.32	4	8,875	,064
	26-35	126	197.29			
	36-45	81	181.15			
	46-55	48	236.75			
	55 üzeri	33	176.82			
Olumsuz algı	18-25	102	211,27	4	15,832	,003*
	26-35	126	184,16			
	36-45	81	193,40			
	46-55	48	232,04			
	55 üzeri	33	142,05			
Kültürel etki	18-25	102	193,01	4	12,746	,013*
	26-35	126	190,83			
	36-45	81	189,04			
	46-55	48	245,71			
	55 üzeri	33	163,85			
Sosyo – ekonomik etki	18-25	102	208,79	4	3,877	,423
	26-35	126	189,10			
	36-45	81	180,93			
	46-55	48	208,63			
	55 üzeri	33	195,53			

*p<.05

Yerel halkın turizmle ilişkisi değişkenine göre festivallerin etkilerine yönelik algılarında anlamlı bir farklılık olup olmadığını belirlemek için yapılan Kruskal Wallis testi sonucu Tablo 6'da verilmiştir. Test sonucunda kültürel etki boyutunda anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Gelirinin bir bölümünü turizmden sağlayanların sıra ortalamalarının daha yüksek olduğu görülmüştür. Gelirinin bir bölümünü ve tamamını turizmden sağlayanlar, turizmle ilişkisi olmayanlara kıyasla kültürel etki boyutuna daha fazla katıldıkları, yani daha olumlu algıladıkları belirlenmiştir.

Tablo 6: Yerel Halkın Turizmle İlişkisi Değişkenine Göre Kruskal Wallis Testi Sonucu

	Seçenekler	N	Sıra Ort.	SD	χ^2	Sig.
Kentsel gurur	Gelirinin bir bölümü	55	190,97	2	.171	.918
	Gelirinin tamamı	28	190,96			
	Turizmle ilişkisi yok	307	196,72			
Olumsuz algı	Gelirinin bir bölümü	55	194,55	2	.082	.960
	Gelirinin tamamı	28	190,00			
	Turizmle ilişkisi yok	307	196,17			
Kültürel etki	Gelirinin bir bölümü	55	234,01	2	10.050	.007*
	Gelirinin tamamı	28	221,46			
	Turizmle ilişkisi yok	307	186,23			
Sosyo- ekonomik etki	Gelirinin bir bölümü	55	204,77	2	.451	.798
	Gelirinin tamamı	28	191,75			
	Turizmle ilişkisi yok	307	194,18			

*p<.05

Tablo 7'de yerel halkın kentsel gurur değişkenini etkileyen boyutların regresyon analizi sonuçları verilmiştir. Bağımlı değişken olarak özellikle Kentsel gurur değişkeninin alınmasının nedeni festivallerin yerel halkın kentlerine duydukları gururu artırarak, kentin ününü artırması ve daha fazla turist çekmedeki önemli rolüdür. Regresyon analizi bağımlı değişken ile bir veya daha çok bağımsız değişken arasındaki ilişkiyi incelemek amacıyla kullanılan bir analiz yöntemidir. Bağımlı değişken bir, bağımsız değişken iki ya da daha fazla olduğunda çoklu doğrusal regresyon analizi yapılmaktadır (Büyüköztürk, 2002: 87). Çoklu doğrusal regresyon analizinde kentsel gurur bağımlı değişken, olumsuz etki, kültürel ve sosyo- ekonomik etkiler bağımsız değişkenler olmak üzere değişkenler arasında ilişkiler incelenmiştir. Analiz sonucunda p<0,05 seviyesinde, F değeri 120.404; R değeri 0.695; düzeltilmiş R kare değeri 0.483 olarak tespit edilmiştir. Regresyon analizi sonucunda sosyo-ekonomik etki ($\beta = .460$, p<.05) ve kültürel etkinin ($\beta = .312$, p<.05) yerel halkın kentsel gururu etkileyen en önemli faktörler olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 7: Kentsel Gurur Değişkenine İlişkin Regresyon Analizi Sonuçları

Değişken	B	Stand. Hata	β	t	p
Olumsuz etki	.057	.028	.043	1.536	.125
Kültürel etki	.328	.043	.312	7.177	.000*
Sosyo- ekonomik etki	.437	.048	.460	9.539	.000*
R= .695 ^a R ² =.483 F=120.404 p=.000 Sh= .50					

a. Yordayıcılar: (Sabit), sosyo-ekonomik, olumsuz, kültürel

*p<.05

SONUÇ VE TARTIŞMA

Yerel halkın Eskişehir’de düzenlenen festivallerin etkilerine yönelik algılarını belirlemek için yapılan araştırma sonuçları aşağıda yer almaktadır.

Araştırma sonucunda yerel halkın festivallerin etkilerini olumlu algıladıkları ve ifadelere yüksek düzeyde katıldıkları görülmektedir. Yerel halkın en fazla olumlu algıladığı ifadeler ise şunlardır: Festivaller yerel halk için eğlence fırsatlarını artırmıştır, festivaller kentte bulunan ziyaretçi sayısını artırmıştır, festivaller, yerel halka bulunduğu toplum dışından yeni insanlarla tanışma fırsatı sağlamıştır, festivaller sayesinde kentin ünü artmıştır, festivaller nedeniyle, yerel halkın kentlerine duydukları gurur artmıştır. Literatürde de benzer sonuçlara ulaşılmıştır. Özellikle sosyoloji literatüründe festivallerin, düzenlendiği bölgede sosyal bağları güçlendirdiği, sosyal bütünleşme ve kültürel etkileşim yaşanmasına olanak tanıdığı yönünde değerlendirmeler sıkça yapılmaktadır. Bu değerlendirmeler festivallerin yerel halk üzerindeki etkilerini ele alan turizm araştırmacıları tarafından da dile getirilmektedir (Besculides ve Diğ., 2002: 306; Gürsoy ve Diğ., 2004: 173; Yolal ve Diğ., 2015: 258). Ayrıca festivaller, yerel kimliği canlandırmakta ve geliştirmekte bunun yanında yerel gururu artırmaktadır (Pragay ve Diğ., 2013: 631). Böylelikle festivaller, yerel halkın kendi değerlerine daha sıkı sarılarak bu değerlerin kaybolmamasını ve sürdürülebilirliğini sağlamaktadır (Shyllon, 2007: 335; Yoon ve Diğ., 2010: 335). Aynı zamanda festivallerin tarihi anıt, heykel ya da alanların gün yüzüne çıkarılması ve korunması yönünde (Chen, 2011: 108) ve şehrin adını tüm dünyaya duyurarak destinasyon imajı oluşturma, tanıtma, prestijini artırma, turistleri çekme yönünde olumlu etkileri söz konusudur (Avcıkurt, 2010: 20; Felsenstein ve Fleischer, 2003: 386; Hertanu ve Diğ., 2013: 46). Özetle denilebilir ki, festivaller bir destinasyon ile ilgili sosyal ve kültürel unsurlara büyük bir katma değer sağlamaktadır.

Araştırmaya katılan yerel halkın, festivallerin yerel ekonomiyi canlandırdığı, festivaller süresince yerel işletmelere ekonomik hareketlilik getirdiği ve yerel halk için daha çok iş fırsatı bulunduğu ifadelerine katıldıkları dolayısıyla festivallerin ekonomik etkisini olumlu algıladıkları görülmektedir. Literatürde de benzer şekilde bölgelerin festival aracılığıyla daha çok ziyaretçiye adını duyurabilme imkânına sahip olmasının ekonomik kazançları daha da artıracığı tespit edilmiştir (Felsenstein ve Fleischer; 2003: 386). Literatürdeki araştırmalarda festivallerin ekonomik etkileri; hane halkı ve kişisel gelirden artış, yerel idarelerin vergi gelirlerinde artış, yeni iş alanlarının açılması ve yeni işletmelerin kurulması, turistlerin bölgede kalış süresinin artması sonucu daha fazla harcama yapmaları, bölgeye olan ilginin ve yatırım yapma isteğinde artış, destinasyonla ilgili diğer ürünlerin satışında yaşanan artış olarak belirtilmiştir (Felsenstein ve Fleischer, 2003; Herrero ve Diğ., 2006; O’Sullivan ve Jackson, 2002; Thrane, 2002; Wood ve Thomas, 2009). Festivallerin neden olduğu olumsuz ekonomik etkiler de söz konusudur. En önemli olumsuz etki ürünlerde görülen fiyat artışı olarak ifade edilmiştir (Arcodia ve Whitford, 2006: 8; Byeon vd. 2009: 67).

Araştırmaya katılan yerel halkın Eskişehir’de düzenlenen festivallerin etkilerine yönelik algılarının faktör analizi sonucunda kentsel gurur, sosyo-ekonomik, kültürel ve olumsuz etkiler olmak üzere dört boyut tespit edilmiştir. Araştırma sonucunda yerel halkın kentsel gurur, sosyo-ekonomik ve kültürel etkiler boyutlarını olumlu düzeyde algıladıkları, olumsuz etkiler boyutunu ise orta düzeyde algıladıkları belirlenmiştir. Festivaller süresince toplumdaki suç oranı artmıştır, festival süresince aşırı kalabalık yerel yönetimlerin hizmetlerini aksatmıştır, festivaller süresince çevre kirliliği ve gürültü düzeyi artmıştır, ifadeleri yerel halkın orta düzeyde algıladığı olumsuz ifadelerdir. Literatürde benzer şekilde festivallerin olumsuz etkilerinin fiziksel çevrede ve ekosistemde yaşanabilecek tahribat, gürültü kirliliği, trafik yoğunluğu ve aşırı kalabalık (Arcodia ve Whitford, 2006: 10; Chen, 2011; Pragay ve Diğ., 2013: 632) olarak tespit edilmiştir. Farklı bir çalışmada festivallerin fiziksel çevrenin korunması yönünde bilinç oluşturduğu belirtilmiştir (Stone, 2009: 219).

Eskişehir ilinde düzenlenen festivallerin olumsuz etkilerini azaltmak için destinasyon yöneticilerinin öncelikle festival alanının ya da bölgesinin taşıma kapasitesini doğru bir şekilde hesaplaması ve bu sınırın aşılmaması için önlemler alması gerekmektedir. Ancak bunu yapmak ilk bakışta festivallerin olumlu ekonomik etkilerini de sınırlayacak bir olumsuzluk da içerebilir. Bu nedenle festival bölgesindeki yaya alanlarının genişletilmesi ile taşıma kapasitesinin daha kontrollü bir şekilde yönetilmesi sağlanabilir. Bu amaca yönelik olarak festival bölgesindeki yollar trafiğe kapatılarak bu alanların yayalaştırılması sağlanabilir. Bununla birlikte araç park alanları festival alanından olabildiğince uzak bir noktaya konuşlandırılarak kapasitesi artırılabilir. Ayrıca park alanlarından festival alanına doğru olan yaya alanlarında festival programını belirtir afişler ve festival teması ile ilgili görseller katılımcıların motivasyonunun üst düzeyde kalmasına olanak tanıyabilir. Bu konuda alınabilecek bir diğer önlem ise festival programında yer alan önemli organizasyonların bir ya da birkaç güne sıkıştırılması yerine festival süresini de hesaba katarak daha fazla güne yayılmasıdır. Bu konuda da katılımcılara gerek internet sitelerinde gerekse de yazılı ve görsel medya ile duyurular yapılabilir. Eskişehir’de festivaller ile ilgili şikayet edilen bir diğer konu olan belediye hizmetlerinin aksaması ile ilgili olarak da yerel yönetimlerin festival döneminde araç ve personel sayısını artırması önerilebilir. Böylelikle hizmetler zamanında ve tam olarak yapılacaktır. Festival süresince toplumdaki suç oranını azaltmak için ise daha fazla güvenlik önlemleri alınabilir. Festival alanındaki çevre ve gürültü kirliliği konusunda da gerekli yerlere uyarı levhaları asılabilir. Ayrıca yapılacak düzenli denetimlerle kontroller yapılabilir.

Araştırmaya katılan yerel halkın Eskişehir’de düzenlenen festivallerin etkilerine yönelik algılarında cinsiyet, medeni hal, eğitim durumu, meslek, yaşama süresi ve festivallerle ilişki değişkenlerinde anlamlı bir farklılık bulunamamıştır. Sonuçlar bu haliyle Yuan vd. (2005), Small (2007), Thompson ve Schofield (2009), Ekin (2011) ile Lale ve Günlü (2014)’nün çalışmasından farklılık arz etse de, Waitt (2003), Zhou (2010) ile Hertanu vd. (2013)’nin çalışmaları ile örtüşmektedir. Ayrıca festival

algılamalarına yönelik olarak festival süresince herhangi bir ücretli iş üstlenip üstlenmeme ya da festivalde gönüllü olarak çalışıp çalışmama değişkenleri ile Eskişehir’de ikamet süresi değişkeninde anlamlı bir farklılık bulunamamıştır. Small (2007) ile Ekin (2011) ise bu çalışmadan farklı olarak festivalden ekonomik olarak gelir elde edenlerin festival ile ilgili olumlu düşüncelere sahip olduğunu; ikamet süresi fazla olanların olumsuz düşüncelere sahip olduğunu tespit etmiştir. Bu çalışmada festivallerde ücretli iş üstlenenlerin ve gönüllü çalışanların sayısının az olduğu belirlenmiştir. Bu sonuç festivalde ücretli çalışanların ücretlerini yeterli bulmamasından; gönüllü olarak çalışanların ise yaptıkları işten yeterince tatmin olmamalarından kaynaklanmış olabilir. Bunun önüne geçilmesi için festival görevlilerinin ücretlerinin tekrar gözden geçirilmesi, gönüllü çalışanların işten tatmin olmalarını sağlayacak teşviklerin (festival süresince toplu taşıma araçlarından ücretsiz faydalanabilme, yerel yönetimlerin hizmetlerinden faydalanmada öncelik vb.) verilmesi algılamalarını olumlu etkileyebilir. Bu görevlilerin algılamalarını olumluya çevirebilmek ise festival hizmetlerinin emek-yoğun yapısı nedeniyle festivalin kalitesini artırabilecek önemli bir faktördür.

Yerel halkın yaş ve turizmle ilişkisi değişkenine göre festivallerin etkilerine yönelik algılarında anlamlı farklılık bulunmuştur. Bu sonuçlara göre 46-55 yaş grubundaki katılımcıların olumsuz algı ve kültürel etki boyutlarına daha fazla katıldıkları görülmüştür. Bu yaş grubundaki bireylerin diğer yaş grubundaki bireylere göre bölgede daha çok festivale şahitlik etmiş olmaları muhtemeldir. Bu nedenle festivallerin olumsuz etkilerini ve kültürel etkilerini daha fazla hissedebilirler. Toplumun çevreye duyarlılığı 70’li yıllarda artış göstermiştir (Dilek, 2010: 183). 46-55 yaş grubundaki katılımcıların ilk ve orta öğretim aşamalarında çevre konusunda eğitim almış olma ihtimalleri, çalışma hayatının içinde bulunmaları, farkındalıklarını artırarak gürültü ve çevre kirliliği gibi olumsuz etkilere karşı daha duyarlı olmalarına neden olabilir.

Gelirinin bir bölümünü ve tamamını turizmden sağlayanların, turizmle ilişkisi olmayanlara kıyasla kültürel etki boyutuna daha fazla katıldıkları, yani daha olumlu algıladıkları belirlenmiştir. Gelirinin bir bölümünü ve tamamını turizmden sağlayanlar, turizmle ilişkisi olmayanlara kıyasla turizm bilincine sahip olmaları ve daha duyarlı olmaları nedeniyle kültürel etki boyutuna daha fazla katılmış olabilirler. Yapılan regresyon analizi sonucunda ise yerel halkın kentsel gururunu etkileyen en önemli etkenlerin sosyo-ekonomik ve kültürel etkiler boyutları olduğu tespit edilmiştir.

Yerel halkın festivallerin etkilerine yönelik algılarının belirlenmeye çalışıldığı bu çalışma farklı bölgeler ve festivaller için de yapılabilir. Ayrıca yerli yabancı ziyaretçilerin festivallerin etkilerine yönelik algıları incelenebilir, yerel halk ve ziyaretçilerin algıları karşılaştırılabilir.

KAYNAKÇA

- Altunışık, R., Coşkun, R., Bayraktaroğlu, S. ve Yıldırım, E. (2007). Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri: SPSS Uygulamalı. (Geliştirilmiş 5.Baskı). Adapazarı: Sakarya Yayıncılık.
- Andriotis, K. ve Vaughan, R.D. (2003). “Urban Residents’ Attitudes Toward Tourism Development: The Case of Crete”, *Journal of Travel Research*, 42(2), 172-185.
- Arcodia, C. ve Whitford, M. (2006). “Festival Attendance and the Development of Social Capital”, *Journal of Convention & Event Tourism*, 8(2), 1-18.
- Attanasi, G., Casoria, F., Centorrino, S. ve Urso, G. (2013). “Cultural Investment, Local Development and Instantaneous Social Capital: A Case Study of a Gathering Festival in The South of Italy”, *The Journal of Socio-Economics*, 47, 228– 247.
- Avcıkurt, C. (2010). Turizmde Tanıtma ve Satış Geliştirme. (Genişletilmiş ve Gözden Geçirilmiş 3. Baskı). İstanbul: Değişim Yayınları.
- Besculides, A., Lee, M. ve McCormick, P. (2002). “Residents’ Perceptions of the Cultural Benefits of Tourism”, *Annals of Tourism Research*, 29(2), 303–319.
- Byeon, M., Carr, N. ve Hall, M. (2009). “The South Korean Hotel Sector’s Perspectives on the ‘pre-’ and ‘post-event’ Impacts of the co-hosted 2002 Football World Cup”, In *International Perspectives of Festivals and Events*, (Eds. J. Knight vd.). USA: Elsevier.
- Büyüköztürk, Ş. (2002). Veri Analizi El Kitabı. Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Chen, S.C. (2011). “Residents’ Perceptions of the Impact of Major Annual Tourism Events in Macao: Cluster Analysis”, *Journal of Convention & Event Tourism*, 12(2), 106-128.
- Collins, A., Jones, C. ve Munday, M. (2009). “Assessing the environmental impacts of mega sporting events: Two options?”, *Tourism Management*, 30, 828–837.
- Crompton, J. ve McKay, S. (1997). “Motives of Visitors Attending Festival Events”, *Annals of Tourism Research*, 24(2), 425-439.
- De Bres, K. ve Davis, J. (2001). “Celebrating Group and Place Identity: A Case Study of a New Regional Festival”, *Tourism Geographies*, 3(3), 326-337.
- Derrett, R. (2009). “How Festivals Nurture Resilience in Regional Communities”. In *International Perspectives of Festivals and Events*. (Ed. A. Fyall). USA: Elsevier.
- Dilek, C. (2010). Çevre Bilinci. O. Bozkurt (Ed.) içinde, Çevre Eğitimi (2. Baskı). Ankara: Pegem Akademi.
- Duran, E. (2013). “A SWOT Analysis on Sustainability of Festivals: The Case of International Troia Festival”, *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 6(28), 72-80.
- Duran, E., Hamarat, B. ve Özkul, E. (2014). “A Sustainable Festival Management Model: The Case of International Troia Festival”, *International Journal of Culture, Tourism and Hospitality Research*. 8(2), 173-193.
- Ekin, Y. (2011). “Etkinlik Turizmi Kapsamında Festivaller ve Antalya Altın Portakal Film Festivali’nin Yerel Halk Üzerindeki Sosyal Etkileri Konulu Bir Araştırma”, Yayınlanmamış Doktora Tezi. Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Eskişehir Valiliği. (2016). <http://www.eskisehir.gov.tr/tr/eskisehir-rehberi/turizm/yerel-etkinlikler.html>, 17.02.2016)
- Evren, S. ve Kozak, N. (2012). “Eskişehir’in Çekici Faktörlerinin Günübürlük Ziyaretçilerin Bakış Açılılarıyla Değerlendirilmesi”, *Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi*, 23(2), 220-232.
- Felsenstein, D. ve Fleischer, A. (2003). “Local Festivals and Tourism Promotion: The Role of Public Assistance and Visitor Expenditure”, *Journal of Travel Research*, 41, 385-392.

- Getz, D. (2008). "Event Tourism: Definition, Evolution, and Research". *Tourism Management*, 29, 403–428.
- Getz, D. (2010). "The Nature and Scope of Festival Studies", *International Journal of Event Management Research*, 5(1), 1-47.
- Gürsoy, D., Kim, K. ve Uysal, M. (2004). "Perceived Impacts of Festivals and Special Events by Organizers: An Extension and Validation", *Tourism Management*, 25, 171–181.
- Gül, K., Erdem, B. ve Gül, M. (2013). "Yerel Festivallerin Etkinliğine Bağlı Ziyaretçi Kazanımları: Sındırgı Yağcıbedir Festivali Örneği", *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 18(2), 213-239.
- Herrero, L., Sanz, J., Devesa, M. ve Barrio, A. (2006). "The Economic Impact of Cultural Events: A Case-Study of Salamanca 2002", *European Capital of Culture. European Urban and Regional Studies*, 13(1), 41–57.
- Hertanu, A., Boitor, B. ve Bratucu, G. (2013). "Marketing Research on Event Tourism. Case Study European Youth Olympic Festival, Brasov 2013", *Romanian Journal of Marketing*, 2, 43-50.
- Jago, L., Dwyer, L., Lipman, G., Lill, D. ve Vorster, S. (2010). "Optimizing the Potential Of Mega-Events: An Overview", *International Journal of Event and Festival Management*, 1(3), 220 – 237.
- Karagöz, D. (2006). "Etkinlik Turizmi ve Etkinlik Turizmi Bağlamında Yabancı Ziyaretçi Harcamalarının Ekonomiye Etkisi: Formula 1 2005 Türkiye Grand Prix Örneği", *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.*
- Kaşlı, M., Cankül, D., Köz, E. ve Ekici, A. (2015). "Gastronomik Miras ve Sürdürülebilirlik: Eskişehir Örneği", *Eko-Gastronomi Dergisi*, 2, 47-60.
- Kim, S.S., Choi, S., Agrusa, J., Wang, K.C. ve Kim, Y. (2010). "The Role of Family Decision Makers in Festival Tourism", *International Journal of Hospitality Management*, 29, 308–318.
- Kozorog, M. (2011). "Festival Tourism and Production of Locality in a Small Slovenian Town", *Journal of Tourism and Cultural Change*, 9(4), 298-319.
- Küçük, M. (2013). "Kültür Turizmi Kapsamında Yer Alan Festival Etkinliklerinin Yerel Kalkınmaya Katkısı: Uluslararası Beyşehir Göl Festivali Üzerine Bir Araştırma", *I. KOP Bölgesel Kalkınma Sempozyumu Bildiriler Kitabı*. ss. 345-357. 14-16 Kasım, Konya.
- Kültür ve Turizm Bakanlığı. (2016). <http://yigm.kulturturizm.gov.tr/TR,9856/konaklama-istatistikleri.html>, 17.02.2016).
- Lale, C. ve Günlü, E. (2014). "Katılımcıların Demografik Özelliklerinin Farklı Etkinliklere Katılım Güdülerini Açısından Karşılaştırılması", *VII. Lisansüstü Turizm Öğrencileri Araştırma Kongresi Bildiriler Kitabı*. ss.71-84. 04-05 Nisan, Kuşadası.
- Lee, C., ve Lee, T. (2001). "World Culture EXPO Segment Characteristics", *Annals of Tourism Research*, 28(3), 812–816.
- Lee, C., Lee, Y. ve Wicks, B. (2004). "Segmentation of Festival Motivation by Nationality and Satisfaction", *Tourism Management*, 25, 61–70.
- Li, S. ve Jago, L. (2013). "Evaluating Economic Impacts of Major Sports Events – A Meta Analysis of the Key Trends", *Current Issues in Tourism*, 16(6), 591-611.
- Lorde, T., Greenidge, D. ve Devonish, D. (2011). "Local residents' perceptions of the impacts of the ICC Cricket World Cup 2007 on Barbados: Comparisons of pre- and post-games", *Tourism Management*, 32, 349-356.
- McClinchey, K.A. (2008). "Urban Ethnic Festivals, Neighborhoods, and the Multiple Realities of Marketing Place", *Journal of Travel & Tourism Marketing*, 25(3-4), 251-264.

- McKercher, B., Mei, W.S. ve Tse, T. (2006). "Are Short Duration Cultural Festivals Tourist Attractions? *Journal of Sustainable Tourism*", 14(1), 55-66.
- Mogollon, J., Fernandez, J. ve Duarte, P. (2014). "Event Tourism Analysis and State of the Art. *European Journal of Tourism*", *Hospitality and Recreation*. 5(2), 83-102.
- Okech, R. (2011). "Promoting Sustainable Festival Events Tourism: A Case Study of Lamu Kenya", *Worldwide Hospitality and Tourism Themes*, 3(3), 193-202.
- O'Sullivan, D. ve Jackson, M. (2002). "Festival Tourism: A Contributor to Sustainable Local Economic Development? *Journal of Sustainable Tourism*", 10(4), 325-342.
- Özdemir, G. ve Çulha, O. (2009). "Satisfaction and Loyalty of Festival Visitors", *Anatolia: An International Journal of Tourism and Hospitality Research*, 20(2), 359-373.
- Pios, K., Skoczylas, K. ve Wojcik, T. (2014). "The Current Condition and Possibilities of Development of Festival Tourism in the Lublin Region", *Pol. J. Sport Tourism*, 21, 119-126.
- Pragay, G., Hosany, S., Nunkoo, R. ve Alders, T. (2013). "London Residents' Support for the 2012 Olympic Games: The Mediating Effect of Overall Attitude", *Tourism Management*, 36, 629 – 640.
- Prentice, R. ve Andersen, V. (2003). "Festival as Creative Destination", *Annals of Tourism Research*, 30(1), 7–30.
- Puczko, L. ve Ratz, T. (2001). "The Budapest Spring Festival: A Festival for Hungarians? In *Cultural Attractions and Tourism*", (Ed. G. Richards). UK: CABI Publishing.
- Quinn, B. (2006). "Problematising 'Festival Tourism': Arts Festivals and Sustainable Development in Ireland", *Journal of Sustainable Tourism*, 14(3), 288-306.
- Richards, G. (2001). "European Cultural Attractions: Trends and Prospects", In *Cultural Attractions and Tourism*. (Ed. G. Richards). UK: CABI Publishing.
- Seçilmiş, C. (2011). "Ziyaretçilerin Gözüyle Eskişehir Turizminin Gelişmesini Etkileyen Sorunlar", *İşletme Araştırmaları Dergisi*, 3(3), 37-57.
- Sekaran, Uma. (1992). "Research Methods for Business", A Skill Building Approach. USA: John Wiley & Sons Inc.
- Shyllon, F. (2007). "Argungu Fishing Festival in Northwestern Nigeria: Promoting the Idea of a Sustainable Cultural Fest", *International Journal of Cultural Property*, 14, 329–337.
- Small, K.E. (2007). "Understanding the Social Impacts of Festivals on Communities. Unpublished Doctoral Dissertation", University of Western Sydney.
- Song, H., Lee, C., Kang, S. ve Boo, S. (2012). "The Effect of Environmentally Friendly Perceptions on Festival Visitors' Decision-Making Process Using an Extended Model of Goal-Directed Behavior", *Tourism Management*, 33, 1417-1428.
- Song, Z., Xing, L. ve Chathoth, P. (2015). "The Effects of Festival Impacts on Support Intentions Based on Residents' Ratings of Festival Performance and Satisfaction: A New Integrative Approach", *Journal of Sustainable Tourism*, 23(2), 316-337.
- Stone, C. (2009). "The British pop music festival phenomenon. In *International Perspectives of Festivals and Events*", (Eds. J. Knight vd.). USA: Elsevier.
- Thrane, C. (2002). "Jazz Festival Visitors and Their Expenditures: Linking Spending Patterns to Musical Interest", *Journal of Travel Research*, 40, 281-286.
- Thompson, K.J. and Schofield, P. (2009). "Segmenting and Profiling Visitors to the Ulaanbaatar Naadam Festival by Motivation", *Event Management*, 13(1), 1-15.

- Uğurlu, H. ve Uğurlu, E.G. (2011). "Uluslararası Eskişehir Film Festivali İzleyici Araştırması", *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 11(3), 259-276.
- UNWTO. (2015). *Tourism Highlights 2015 Edition*. Madrid: UNWTO Publications.
- Ural, A. ve Kılıç, İ. (2005). *Bilimsel Araştırma Süreci ve SPSS ile Veri Analizi*. Ankara: Detay Yayıncılık.
- Waite, G. (2003). "Social Impacts of the Sydney Olympics", *Annals of Tourism Research*, 30(1), 194-215.
- Wood, E. ve Thomas, R. (2009). "Festivals and Tourism in Rural Economies. In *International Perspectives of Festivals and Events*", (Eds. J. Knight vd.). USA: Elsevier.
- Yolal, M., Çetinel, F. ve Uysal, M. (2009). "An Examination of Festival Motivation and Perceived Benefits Relationship: Eskişehir International Festival", *Journal of Convention & Event Tourism*, 10(4), 276-291.
- Yolal, M., Veronica, R., Cosma, S. ve Gursoy, D. (2015). "A Pilot Study on Spectators' Motivations and Their Socio-Economic Perceptions of a Film Festival", *Journal of Convention & Event Tourism*, 16(3), 253-271.
- Yolal, M., Woo, E., Cetinel, F. ve Uysal, M. (2012). "Comparative Research of Motivations across Different Festival Products", *International Journal of Event and Festival Management*, 3(1), 66-80.
- Yoon, Y., Lee, J. ve Lee, C. (2010). "Measuring Festival Quality and Value Affecting Visitors' Satisfaction and Loyalty Using a Structural Approach", *International Journal of Hospitality Management*, 29, 335-342.
- Yuan, J., Cai, A.C., Morrison A.M. ve Linton S. (2005). "An Analysis of Wine Festival Attendees' Motivations: A Synergy of Wine, Travel and Special Events?", *Journal of Vacation Marketing*, 11(1), 41-58.
- Yüksek, T., Cengiz, T. ve Yüksek, F. (2008). "Doğal Alanlarda Festival Etkinliklerinin Koruma-Kullanma Açısından Değerlendirilmesi: Kafkasör Kültür, Sanat ve Turizm Festivali Örneği", *Ekoloji*, 17(67), 37-45.
- Zhou, Y. ve Ap, J. (2009). "Residents' Perceptions towards the Impacts of the Beijing 2008 Olympic Games", *Journal of Travel Research*, 48(1), 78-91.
- Zhou, Y. (2010). "Resident Perceptions toward the Impacts of the Macao Grand Prix", *Journal of Convention & Event Tourism*, 11, 138-153.

Extensive Summary

Local People's Perceptions towards the Effect of the Festivals Held in Eskişehir

The festival is defined as events which are traditionalized by becoming a symbol of any region, gain a place in society memory and are held in a certain time and a name (Gürsoy et al. 2004: 171; McKercher, 2006: 56; Küçük, 2013: 347; Pios et al. 2014: 119). Festivals are arranged under many different themes such as art, handicrafts, ethnic or local culture, shopping, religious rituals, historically important events, food, wine or agricultural products (Ekin, 2011: 20; Özdemir and Çulha, 2009: 359). That these themes are important elements of attractiveness for potential visitors have caused festivals to be much in demand today and prompt the organizations (Puczko and Ratz, 2001: 200; Felsenstein and Fleischer, 2003: 385; Prentice and Andersen, 2003: 8). Moreover, any city or town values or cultural factors are transformed into a festival object by local authorities and a festival is aimed to be organized in the name of it (Richards, 2001: 244). In this context, it can be said that there are people in the centre of local festivals and festivals are community-based activities that reflect local people's historical and cultural values (De Bres and Davis, 2001: 329; Getz, 2010: 2). Ensuring the participation of local people is very important in terms of success and sustainability of festivals. At this point, it is important to determine the cumulative impact of festivals on the local community (Pragay et al. 2013: 630).

The aim of study is to determine the local people's perceptions towards the effects of festivals held in Eskişehir. For this purpose, the questions that will be searched for are: "What is the demographic profile of local people?", "How are the perceptions of local people towards the effects of festivals and how dimensions do they consist of?", "Is there a significant difference between these dimensions in terms of demographic variables?", "What are the factors affecting the urban pride of local people?"

That the number of studies in the literature on the subject is very limited and the neglect of local people's perceptions towards the effects of festivals has been effective in the conduct of this study. This study performed is of importance for contributing to literature and Eskişehir tourism activities.

The population of the study consists of local people living in Eskişehir. In the study, the reason why Eskişehir is chosen is that it is of a significant potential in terms of activities and festivals such as International Yunus Emre Culture Week Events, Ancestral Remembrance Festival, Kayakent Çukurbağ Festival and Rug Festival, Karaçay Balkar Festival (Eskişehir Governor's Office, 2016) and the International Eskişehir Film Festival (Uğurlu and Uğurlu, 2011: 259).

The sample consists of local people who were randomly selected and willing to fill out questionnaires as reaching the entire population exceeds the existing facilities in terms of time and

cost. Within the framework of accepted method in the field of marketing research, when the size of the universe at the level of significance 0,05 is 50.000 and over, threshold accepted critical as the number of sample mass is 381(Altunışık et al., 2007: 127; Sekaran, 1992: 253). In the study, data were collected in March and June 2015 and 390 valid questionnaires were included in the evaluation.

The questionnaire method was utilized as data collection tool in the study. The survey consists of two parts; in the first part, questions for demographic characteristics of local people and festivals; in the second part, on local people's perceptions towards the effects of festivals, 27 statements appropriate for a 5-point Likert scale (5: Strongly agree, 4: Agree, 3: Undecided, 2: Disagree, 1: Strongly disagree). The questions regarding local people's perceptions towards festivals were formed through the studies by Chen (2011), Ekin (2011), Gürsoy and et al. (2004). these statements are based on expert opinion and adapted to Turkish.

The frequency and percentage analysis were used for the interpretation of data on demographic variables. In order to determine how dimensions of the perceptions of local people towards the effects of festivals consist of, the statements were subjected to factor analysis. It was understood that in the Distribution test (Kolmogorov-Smirnov), sample is not of normal distribution and non-parametric tests can be made. Mann-Whitney U-test and Kruskal-Wallis test were used to determine whether the dimensions obtained from factor analysis differ with its demographic characteristics. The regression analysis was conducted to measure the relationship between variables.

As a result of factor analysis, KMO (Kaiser-Meyer- Olkin Measure of Sampling adequacy) value is calculated as a satisfactory level of value in 0,898. As a result of the factor analysis of 23 statements in the scale, four factors were obtained, which account for about 56.615 % of total variance, the load value of which is over .40 and Eigen values of which is over 1.

In analyzing the data, it is seen that factor 1 explaining the highest variance is called as urban pride, accounts for 16.554 of variance and is consisted of 7 articles. Factor 2 is called as negative effects and accounts for 14.810% of variance and is consisted of 6 articles. Factor 3 is called as cultural effects and accounts for %12.900 of variance and is consisted of 5 articles. The last factor is called as socio-economic effects and accounts for 12.352 % of variance and is consisted of 5 articles.

For the reliability of the scale, "Cronbach's Alpha" internal consistency coefficients were calculated. The internal consistency / reliability coefficient was found to be $\alpha = 0.875$. The reliability coefficients of these factors are between .782 and .850. For the statements in the questionnaire, it is understood that the obtained Cronbach's alpha reliability coefficient is statistically significant at a sufficient level and the scale seems to be a consistent and reliable (Ural and Kılıç, 2005: 258).

As a result of the study, it is seen that local people perceived the effects of the local festivals positively and agreed the statements at a high level. Most positively perceived statements by the local

people are: Festivals have increased recreational opportunities for the local people, festivals has increased the number of visitors in the city, festivals have provided an opportunity to local people to meet new people from outside the society which they belong to, Thanks to festivals, the reputation of the town has increased, people have felt an increased sense of pride in their city due to the festivals. Similar results have been achieved in literature. In particular, in the sociological literature, assessments are often made on the fact that festivals strengthen the social ties in the region held and provide social integration. These evaluations are also expressed by tourism researchers who discuss the effects of festivals on the local people (Besculides et al., 2002: 306; Gürsoy et al., 2004: 173; Yolal et al., 2015: 258). According to these studies, festivals boost the local identity and develop it as well as increasing local pride (Pragay et al. 2013: 631). Thus, local people hold on to their own values and these values do not disappear and the sustainability of these values is maintained (Shyllon, 2007: 335; Yoon et al. 2010: 335). Also, festivals are of positive effects for the unearthing and protection of the historic monuments, statues or fields (Chen, 2011: 108) and for creating the image of destination, introducing, increasing the prestige and attracting tourists by announcing the name of the city to the world (Avcıkurt, 2010: 20; Felsenstein and Fleischer, 2003: 386; Hertanu et al. 2013: 46). In summary, it can be said that festivals offer a great added value to social and cultural factors related to a destination.

As a result of the factor analysis on local people's perception towards the effects of festivals held in Eskisehir, four dimensions were obtained; urban pride, socio-economic, cultural and negative effects. As a result, it was determined that local people perceived the dimensions of urban pride, socio-economic and cultural effects in a positive level, while they perceived the dimension of the negative effects at an intermediate level. The statements on "during festivals, the crime rate has increased in society, during festivals, overcrowding have disrupted the services of local government, during the festivals, environmental pollution and level of noise have increased" are the ones that local people perceive at an intermediate level. Similarly, it was determined in the literature that negative effects of festivals are a possible destruction in physical environment and ecosystem, noise pollution, traffic congestion and overcrowding (Arcadia and Whitford, 2006: 10; Chen, 2011; Pragay et al. 2013: 632).

A significant difference was found in the variables of gender, marital status, education level, occupation, inhabitancy and relationships with festivals in the local people's perceptions towards the effects of festivals held in Eskisehir. A significant difference was found in local people's perceptions towards the effects of festivals according to the variable for the relationship of local people with age and tourism. According to these results, it was seen that the participants in the 46-55 age groups agreed much on the dimensions negative perception and cultural effect. It was determined that the ones who get a portion or all of their income from tourism agreed much more on the dimension of cultural effect than the ones who have no relation with tourism, that is to say, they perceived more

positively. As a result of the regression analysis, it was determined that the most important factors affecting urban pride of local people are the dimensions of socio-economic and cultural effects.

This study which aimed to determine the local people's perceptions towards the effects of festivals can also be conducted for different regions and festivals. Also, the perceptions of local and foreign visitors towards the effects of festivals can be analyzed and the perceptions of local people and visitors can be compared.